

РЕЙ БРЕДЪРИ СТУДЕНИЯТ ВЯТЪР И ТОПЛИЯТ

Превод от английски: Александър Бояджиев, 1982

chitanka.info

— Боже мили, това пък какво е?

— Кое?

— Човече, ти спял ли си? Гледай?

Гарити, служителят при асансьора, се загледа натам, където сочеше портиерът.

В дъблинското утро през главния вход на Ирландски кралски хотел влезе висок грациозен мъж на четиридесетина години, който прекоси преддверието и се отправи към регистрацията, следван от петима по-ниски и също така грациозни младежи и от облак птича песен; всички размахваха ръце във въздуха; очите им се присвиваха, примигваха и блестяха; устните им бяха свити; те смръщваха и отпускаха челата си, които ту побледняваха, ту поруменяваха, а може би и двете неща ставаха едновременно; гласовете им бяха ту безпогрешна пикола, ту флейта, ту мелодичен обой, но винаги в хармония. Шестимата изпълняваха отделни партии, но те бликаха заедно, преливайки се една в друга — същински облак от самосъжаление, докато те цвъртяха и натякваха за несгодите на пътуването и жегата, в която кордебалетът бе летял и повръщал; сега обаче те преминаха с цялото си красноречие и свежия си дъх на одеколон покрай смаяния портиер и замръзналия на мястото си служител при асансьора. После спряха с грациозно побутване при регистрацията, а управителят погледна нагоре и бе залят отвсякъде от тяхната музика. Очите му станаха кръгли като окръжности без център.

— Какво бе това? — пошепна Гарити.

— Питай, ако си нямаш работа — каза портиерът. В същия миг сигналните лампи на асансьора засвяткаха и звънецът иззвъня. Гарити трябваше да откъсне поглед от групата на летовниците и да се понесе нагоре, към небето.

— Моля ви — каза високият фин мъж, леко посивял в слепоочията, — бихме искали една стая.

Управителят се сети къде се намира и каза:

— Имате ли резервация, господине?

— Боже мой, каква резервация! — каза по-възрастният човек, докато другите се захиха. — Прелетяхме неочаквано от Таормина — продължи високият мъж с тънко изваяните черти на лицето и влажните светлокафяви устни: — Дългото лято така ни бе омръзнало, че всички казаха: „Трябва ни пълна промяна. Нека направим нещо откачено.“

„Какво?“ — попитах аз. „Ами кое е най-невероятното място на този свят? Кажете го и да отидем там.“ Някой спомена за Северния полюс, но това бе глупаво. Тогава аз извиках: „Ирландия!“ Всички изпопадаха. А след като врявата стихна, се втурнахме към летището. Сега слънчевата светлина и сицилийското крайбрежие ни приличат на лимонов шербет и се сливат с нищото. А ние дойдохме тук, за да направим нещо... *тайнствено!*

— Какво е то? — попита управителят.

— Не знаем точно — каза високият мъж, — но щом го видим, ще разберем, че е същото. То може да се случи, а може и ние да го накараме да се случи, нали така, съдружници?

Съдружниците отговориха с неясно хихикане.

— Ако вие — рече благосклонно управителят — ми кажете какво търсите в Ирландия, бих могъл да ви...

— В никакъв случай — каза високият мъж. — Ние ще се поразмърдаме, ще подушим тук-там и ще опипаме вятъра, за да видим какво ще ни каже. А когато решим загадката и намерим онова, за което сме дошли, вие ще разберете за нашето откритие от кръсъците и виковете, нададени от малката ни туристическа група.

— Ама че го рече! — каза с приглушен глас портиерът.

— Е, приятели, да се запишем.

Водачът на летовището се пресегна към ожулената писалка — собственост на хотела; тя му се видя мръсна и затова той извади своята съвършено чиста четиринайсеткаратова златна писалка, с която написа с неясни, но много красиви светлочервени букви името „Дейвид“, последвано от „Снел“, тире и „Оркни“. Отдолу добави: „и приятели“.

Управителят гледаше като хипнотизиран писалката, преди да се сети отново за своята роля в цялата тази работа.

— Господине — рече той, — не съм ви казвал, че имаме свободни места...

— О, не може да нямате, особено за шестима изтерзани пътници, които чувстват остра нужда да си починат от изключителната любезност на стюардесите. Една стая е напълно достатъчна!

— Една ли? — втрещи се управителят.

— Приятели, нали нямаме нищо против, че ще бъдем заедно? — попита по-възрастният човек, без да погледне към своите приятели.

Те нямаха нищо против.

— Вижте какво — каза управителят, като се въртеше неловко на писалището, — случайно имаме две съседни...

— Великолепно! — извика Дейвид Снел-Оркни.

Регистрацията бе уредена; управителят, застанал зад писалището, и посетителите, отдалечени от него, продължаваха да се разглеждат мълчаливо. Накрая управителят каза:

— Портиер! Бързо! Занеси багажа на господата в...

Портиерът бе вече изтичал, за да погледне отвън.

— Не, нямаме — небрежно махна с ръка Дейвид Снел-Оркни, — пътуваме без багаж. Тук сме само за двацет и четири часа, може би дори за дванайсет и затова носим само по един чифт бельо в горните си дрехи. А после се връщаме в Сицилия и нейния топъл здрач. Ако искате, да платя предварително...

— Няма нужда — каза управителят, подавайки ключовете на портиера. — Моля, четиридесет и шеста и четиридесет и седма.

— Готово — отговори портиерът.

И също като някое овчарско куче, което мълчаливо захапва и побутва обраслата с дълго руно, блееща и глуповато усмихната овца, той поведе живописната групичка към асансьора, кацнал точно в този миг.

Зад писалището застана съпругата на управителя със студени очи.

— Да не си се побъркал? — пошепна разпалено тя. — Защо го направи? Защо?

— През целия си живот — рече колкото на съпругата си, толкова и на себе си управителят — съм искал да видя не само един, а десет комунисти, наредени един до друг, не двама, а двацет голи нигерийци и не трима американски каубои, а само един дебелак, несвикнал със седлото. Така че не мога да си позволя да изпусна този букет от шест парникови рози. Мег, зимата в Дъблин е дълга и това може да остане единственото интересно нещо от цялата година. Чакай и внимавай какво ще се случи.

— Смахнат — каза тя.

Докато те наблюдаваха, асансьорът, чийто товар едва ли бе по-голям от пуха, издухан от някое глухарче, отфуча нагоре.

Бе точно по пладне, когато серията от случайни съвпадения на обстоятелствата започна да клони към свръхестественото.

Ирландски кралски хотел се намира на половината път между Тринити Колидж — да ме простите, че го споменавам — и парка „Свети Стефан“, за който важи почти същото; отзад наблизко е Грефтън Срийт, където човек може да си купи сребро, стъклария и бельо, или чудесни дрехи, ботуши и шапка за конен лов с онези проклетите песове; а още по-хубаво е да хлътне в кръчмата на Хийбър Фин за една подходяща порция питие с приказки, като най-доброто съотношение в такъв случай е около час пиене с два часа приказки.

Най-често при Фин са тези момчета: Нолан, знаете го; Тимълти — никой не би могъл да го забрави; Майк Макгир, който определено е приятел на всички; другите са Ханахан, Флеърти, Килпатрик, а понякога, когато Бог навярно е малко небрежен и човек може да си спомни за Йов — и отец Лиъм Лиъри, който цъфва като самата Справедливост и постепенно се превръща в същинско Милосърдие.

Ето, това е групата. Сега е точно по обяд, така че от Ирландския кралски хотел не може да излезе никой друг, освен Снел-Оркни и неговите пет канарчета.

И това стана причина за първото от поредицата смайващи събития.

Защото отдолу идваше самият Тимълти, разкъсан от жестоко колебание между сладкарниците и кръчмата на Хийбър Фин.

Навярно си спомняте, че Тимълти работи по за ден-два в пощата, но само когато бъде принуден от Отчаянието, Глада, Недостига и другите Злини. А сега, отдаден на мързела до следващия ужасен момент, той долови някаква миризма, сякаш след сто милиона години райските врати се бяха разтворили широко и го приканваха да се върне. И Тимълти погледна нагоре, за да разбере защо вятърът бе задухал откъм райските градини.

Причината за вятъра бе, разбира се, Снел-Оркни и неговите любимци, напуснали клетката.

— Повярвайте ми — разказваше след години Тимълти. — Усетих как очите ми изскочиха като от силен удар по главата, а в косата ми запълзя нов път.

Тимълти замръзна на мястото си, докато гледаше как групата на Снел-Оркни се спуска по стъпалата и завива зад ъгъла. В същия миг

той предпочете някои по-сладки неща от сладкишите и се втурна по по-дългия път до Фин.

В същото време Дейвид Снел-Оркни и петимата останали минаха покрай една просякиня, застанала на ъгъла, която свиреше на арфа. До нея, тъй като нямаше какво друго да прави, освен да запълва времето си с танци, бе самият Майк Макгир, който здравата подскачаше соло в танца за двама „Леко по полето“. Както танцуваше, Майк Макгир чу някакъв звук, подобен на топъл вятър откъм Хебридските острови. Той не бе съвсем като чуруликане или подсвирване, а приличаше по-скоро на звук от магазин за птици, когато звънчето звънва и човек потъва в хорвата песен на дребни дългоопашати папагали и гукането на гълъби. Той го чу въпреки тропота на обувките и звъна на арфата. Замръзна посред танца.

Дейвид Снел-Оркни и петимата минаха покрай него като усмивката на тропиците и му махнаха с ръка.

Преди да разбере какво прави, Майк махна в отговор и едва след това замръзна и притисна ръката си към гърдите.

— Дявол да го вземе, какво съм се размахал! — викна той, без да знае на кого. — Нали не ги познавам.

— Бог да ти е на помощ! — рече арфистката на своята арфа и прекара пръсти по струните.

Сякаш притеглен от някаква необикновена прахосмукачка, поглъщаща всичко пред себе си, Майк последва групата по улицата.

По този начин той можеше да ползва две от сетивата си — обонянието и слуха.

На следващия ъгъл Нолан, напуснал кръчмата на Фин заради разправия със самия собственик, се сблъска с Дейвид Снел-Оркни. Двамата се олюляха и потърсиха опора един в друг.

— Добър ден! — рече Дейвид Снел-Оркни.

— Пожелавам ви същото! — отговори Нолан и се отдръпна със зяпнала уста, за да пропусне цирка покрай себе си. Той почувства страшна нужда да се втурне обратно към Фин. Кавгата му със собственика бе забравена. Сега му се искаше да разкаже за тази невероятна среща с една бърсалка за прах, направена от пера, с една сиамска котка, един разглезен китайски мопс и с още трима, слаби като призраци от недояждане и прекалено миене.

Шестимата спряха пред кръчмата и загледаха табелата.

— Боже мой! — помисли си Нолан. — Та те влизат. Какво ли ще стане? Кого да предупредя по-напред — тях или Фин?

Тогава вратата се отвори. Самият Фин погледна навън.

— По дяволите — помисли Нолан, — той ще развали всичко! Няма да можем да разказваме за случката. Ще има само: „Фин, кажи това, кажи онова, а всички останали да мълчат!“ Снел-Оркни и войнството му гледаха дълго към Фин. А очите на Фин не се спряха върху тях. Той гледаше отгоре. Той гледаше зад тях. Той гледаше отвъд.

Но Нолан разбра, че ги е видял, защото стана нещо интересно.

Лицето на Фин побледня.

После се случи нещо още по-интересно.

Лицето на Фин пак стана обикновено.

— Но как? — викна сам на себе си Нолан. — Та той се изчервява!...

А Фин продължаваше да упорства и да гледа само към небето, лампите и улицата, докато Снел-Оркни изчурулика:

— Господине, къде е пътят за парка „Свети Стефан“?

— По дяволите! — каза Фин и се обърна. — Кой знае къде са го сложили през тази седмица!

После затръшна вратата.

Шестимата продължиха много доволни и с грейнали усмивки нагоре по улицата, а Нолан се втурна с всички сили към вратата, когато се случи нещо още по-лошо.

Изведнъж се появи Гарити, служителят при асансьора от Ирландски кралски хотел, и профуча по тротоара. Лицето му пламтеше от възбуда и той тичаше, за да разкаже пръв в кръчмата на Фин за случилото се.

Когато Нолан влезе, последван от Тимълти, Гарити сновеше напред-назад пред бара, зад който Фин бе станал жертва на трусове, непознати му досега.

— Как не ви е срам да ги изпуснете! — викаше Гарити на всички. — Та те са нещо много повече от онези научнофантастични филмчета, които дават в забавното кино!

— Какво искаш да кажеш? — попита Фин, изваден от унеса.

— Те не *тежат* нищо! — каза им Гарити. — Когато се качват с асансьора, все едно че шепа плява минава през някой комин! Трябва да

знаете и това, че са дошли в Ирландия за... — понижи той гласа си и разтвори широко очи — нещо *тайнствено!*

— Тайнствено ли! — зяпнаха в него всички.

— Те не го наричат с името му, но запомнете какво ви казвам: не са дошли тук за нещо хубаво! Виждали ли сте други като тях?

— След големия пожар в женския манастир не сме виждали — каза Фин. — Аз...

Навярно в думата „манастир“ имаше нещо вълшебно. Защото в същия миг вратата се отвори. Отец Лиъри влезе заднишком. Тоест той влезе в кръчмата с гърба напред, а едната му ръка бе на бузата, сякаш Орисниците му бяха нанесли неочакван удар.

След като видяха как изглежда гърбът му, мъжете забодоха носове в питиетата си, докато отецът глътне малко, но без да откъсва поглед от вратата, сякаш тя бе откренатите порти на Ада.

— Навън — каза най-после отецът — преди по-малко от две минути видях нещо, което не е за вярване. Нима Ирландия, която открай време е събирала неправдите на света, е полудяла?

Фин напълни отново чашата на свещеника и каза:

— Отче, спомняте ли си „Нашественици от планетата Венера“?

— Фин, а ти видя ли ги? — попита отецът.

— Да, Ваше светейшество. Лоши ли са според вас?

— Не толкова лоши или добри, колкото необикновени и ексцентрични, а още „рококо“ и „барок“, ако ти, Фин, можеш да следваш мисълта ми.

— Не ми е трудно.

— Накъде отиваха, когато ги видяхте? — запита Тимълти.

— Към парка — каза свещеникът. — Сами разбирате, че там оргията е вече започнала.

— Отче, простете, но времето е неподходящо — каза Нолан. — И ми се струва, че вместо да седим тук и да бърборим, ще бъде по-добре, ако отидем там и погледнем тайно...

— Моята етика не ми позволява — каза свещеникът.

— Давещият се хваща за всичко — каза Нолан, — така че етиката може да потъне с него, ако той се улови за нея, а не за спасителния пояс.

— По-ясно, Нолан — рече свещеникът. — Какво искаш да ни кажеш?

— Отче, искам да кажа, че колкото и да си напъвам мозъка, не мога да се сетя за друг подобен приток на почтени сицилийци. Доколкото ги познаваме, навярно сега те четат на глас на госпожица Мърфи, госпожица Кланси или госпожица О'Ханлан някъде из парка. И какво им четат на глас, ако мога да попитам?

— Сигурно „Балада за затвора“, а? — запита Фин.

— Целта е поразена и корабът потъва — каза Нолан, леко ядосан, че му отнеха точка. — Откъде да знаем, че тези хубостници сега не продават недвижими имоти от едно място, което се нарича Файър Айлънд. Отче, чували ли сте за него?

— Човече, на масата ми често има американски вестници.

— Е, тогава спомнете ли си за големия тайфун през хиляда деветстотин петдесет и шеста, когато вълните заляха Файър Айлънд в Ню Йорк? Един мой чичо, бог да го пази, бе в бреговата охрана, която евакуира цялото население на Файър Айлънд. Той каза, че било лошо от двукратната годишна изложба на дрехи във Фенъли. Било пострашно от сбирка на баптисти. Десет хиляди мъже се втурнали към заливания от вълните бряг с топове плат за драперии, спортни дрехи с доматен и мандаринен цвят и лимоненожълти обувки. Била най-голямата бъркотия от времето, когато Йероним Буш оставил палитрата си, след като нарисувал Ада за идващите поколения. Не се евакуират лесно десет хиляди души, трошливи като венециански стъкленици, със замъглени погледи, грамофонни записи на симфонична музика в ръцете си и обици по ушите си — просто сърцето ти може да се скъса. Скоро след това моят чичо се пропи безнадеждно.

— Разкажи ни още за тази нощ — каза унесенният Килпатрик.

— Какво повече, по дяволите! — рече свещеникът. — Хайде, излизайте. Заобиколете парка. Отваряйте си очите. След един час ще ви чакам тук.

— Ето, така е по-добре — извика Кели. — Нека *наистина* видим какви страхотии са замислили!

Затръшнаха вратите.

На тротоара свещеникът даде напътствия:

— Кели и Мърфи, вие заобикаляте дясната страна на парка. Тимълти, отивай на юг. Нолан и Гарити — на изток, а Моран, Макгир и Килпатрик — на запад. Бегом!

Но стана така, че в бъркотията Кели и Мърфи се отбиха в кръчмата „Четири детелини“, която бе на половината път до парка, и се подкрепиха за преследването, Нолан и Моран срещнаха съпругите си — всеки своята, разбира се — на улицата и трябваше да избягат от обратната страна, а Макгир и Килпатрик, които минаха покрай „Елит“ и чуха да пее Лорънс Тибет, успяха да се вмъкнат срещу няколко малко използвани цигари.

Така че останаха само двамата — Гарити от източната и Тимълти от южната страна на парка, които проведоха наблюдението на посетителите от един друг свят.

След като зъзна в продължение на половин час, Гарити налетя на Тимълти и му каза:

— Какво им става на тези бесове? Така си висят посред парка. Целия следобед не са помръднали. Съвсем измръзнах. Ще бягам до хотела да глътна нещо, за да се стопля; после веднага се връщам, за да пазим двамата с теб, нали, Тим.

— А, не бързай — извика Тимълти с глас на философ и блуждаещ, тъжен поглед, когато другият хукна.

Останал сам, Тимълти се приближи отново и цял час не свали поглед от шестимата мъже, които продължаваха да не помръдват. Ако бяхте видели Тимълти с неговия замислен поглед и трагично присвити устни, почти сигурно е, че щяхте да го вземете за някой ирландски близък на Кант или Шопенхауер, или да си помислите, че е прочел стихове от някой поет и си е спомнил някоя тъжна песен. И когато най-сетне единият час изтече, а мислите му бяха струпани на едно място като купчинка студени камъчета, той се обърна и излезе от парка. Гарити го чакаше, потропваше с крака и размахваше ръцете си, но още преди да го залее с въпроси, Тимълти му посочи с ръка и каза:

— Хайде, отивай и сядай. Гледай. Мисли. И после ще ми разкажеш.

Когато Тимълти влезе в кръчмата на Фин, всички го погледнаха сънливо. Свещеникът все още обикаляше из града по свои си работи и след като се бяха поразходили около парка, за да успокоят съвестта си, всички се бяха върнали без угризения в главната разузнавателна квартира.

— Тимълти? — викнаха те. — Кажи ни! Какво видя? Какво?

Без да бърза, Тимълти отиде до бара и изпи питието си. После заразглежда мълчаливо собствения си лик, потънал в далечния бледен лед на огледалото в стаичката до бара. Той огледа въпроса от едната му страна. Завъртя го и се взря в същността му. Обърна го и от обратната му страна. После затвори очи и каза:

— Бях поразен като от...

— Да! — рекоха всички на ум.

— След цял живот пътуване и размисъл стигам до заключението, че между техните и нашите подобия има някаква странна прилика.

Всички ахнаха така, че се наруши редът, в който проблясваха и гаснеха светлинките на малките полилеи над бара. А когато стадата от малките рибки-светлилки, подгонени от това издишане, спряха да се въртят, Нолан извика:

— Бъди така добър да си сложиш шапката, за да я сваля с удар от главата ти.

— Размислете — каза спокойно Тимълти. — Обичаме ли ние стиховете и песните?

Тълпата въздъхна отново. Разнесоха се разпалени одобрителни възгласи:

— Да, разбира се! Но, боже мой, само това ли научи? Страхувам се, че...

— Спрете! — вдигна ръка Тимълти, без да отваря очи.

Всички млъкнаха.

— Ако не пеем песни, ние ги пишем, а ако не ги пишем, ги танцуваме; така че защо и те да не обичат да пеят, да пишат песни и да танцуват? Е, стана така, че аз ги чух отдалече да рецитират стихотворения и да пеят в парка.

Тимълти наистина бе научил нещо. Всеки поотделно и всички заедно трябваше да се съгласят с това.

— Имаше ли и други прилики? — попита задъхано и сърдито Фин.

— Имаше! — отсече като някой съдия Тимълти.

Задъхана, тълпата си пое въздух и се приближи.

— Отвреме-навреме си пийват — каза Тимълти.

— Бога ми, той е прав! — извика Мърфи.

— Освен това — продължи напевно Тимълти — те или се женят много късно, или изобщо не се женят! А освен това...

При тези му думи настана такава врява, че той бе принуден да почака, преди да може да завърши:

— Хм, те почти си нямат работа с жени.

Този път виковете, воят и суматохата бяха неописуеми; поръчаха се нови питиета, а някой покани Тимълти да излезе отвън. Но Тимълти не повдигна дори единия си клепач, а след като изведоха кавгаджията и всички си взеха следващото питие, почти неизбежните юмручни схватки бяха предотвратени и Фин заяви с висок и ясен глас:

— А сега ще бъдеш ли така добър да ни обясниш престъпното сравнение, което чухме преди малко в чистия въздух на моята достопочтена кръчма?

Тимълти отпи бавно от питието си и едва тогава отвори очи; после се вгледа спокойно във Фин и каза с великолепа дикция и ясен като звънтяща камбана глас:

— Може ли някой да ми каже къде в цяла Ирландия човек може да легне с жена?

После почака, за да стигнат думите му там, където искаше да стигнат.

— Триста двайсет и девет дни от цялата проклета година вали дъжд. През останалото време навън няма нито едно сухо място, нито дори късче земя, където можеш да катурнеш някоя по гръб, без да те е страх, че тя ще пусне там корени и ще се разлисти. Е, някой да каже нещо?

Мълчанието бе знак на съгласие.

— И така, когато става дума за места, където, може да се правят греховни неща и да се вършат срамни плътски деяния, горкият, дяволски нещастният ирландец трябва да се пренесе в Арабия. Затова ние сънуваме приказки от „Хиляда и една нощ“ за топли нощи, суха, земя и едно хубаво местенце, където можеш не само да седнеш, но и да полегнеш и където можеш не само да полегнеш, но и да се веселиш и наслаждаваш от тръпките на срамни удоволствия.

— Ох — каза Фин, — повтори го пак, за бога!

— За бога! — рекоха всички, кимайки утвърдително.

— Това е първото — започна да брои на пръсти Тимълти. — Няма място. След това идват времето и случайното стечение на обстоятелствата. Защото представи си, че успееш да подлъжеш със сладка приказка някое хубаво момиче из полето, така както си е — с

високите ботуши, шлифера, шала на главата и чадъра най-отгоре — и току започнеш да издаваш звуци като някое ръгнато прасе в кочина, което значи, че едната ти ръка е вече в пазвата ѝ, а с другата продължаваш да се бориш с ботушите, но всичко пропада, защото кой е този, който стои зад теб и ти чувстваш във врата си сладникавия му дъх на мента?

— Може би местният енорийски свещеник, а? — предложи Гарити.

— Да, да, местният енорийски свещеник — рекоха всички с отчаян глас.

— Ето ви вторият и третият гвоздей, с които са приковани на кръста всички ирландски мъже — каза Тимълти.

— Продължавай, Тимълти, продължавай.

— Онези приятели, дошли от Сицилия, са задружни. Ние също сме задружни. Ето ни, всички сме тук, при Фин, нали така?

— Върви по дяволите, и ние с теб!

— Половината от времето те изглеждат мрачни и отчаяни, а през другата половина са като щастливи демони: или така, или иначе — никога по средата; е, не ви ли напомня това за някого?

Всички погледнаха към огледалото и кимнаха.

— Ако трябваше да избираме — рече Тимълти — дали да се приберем у дома при страшната съпруга, ужасната тъща и сестрата-стара мома, да ги вземат мътните, или да останем тук, при Фин, за още една песен, още едно питие или още една история, какво щяхме да изберем всички ние?

Тишина.

— Помислете върху това — рече Тимълти — и кажете истината. Прилики! Сходства! Достатъчно много са. Така че добре е да се позамислим, преди да призоваваме Исуса и Дева Мария и да викаме стражата.

Мълчание.

— А пък аз — обади се някой след много време със странен и любопитен глас — бих искал да... ги видя отблизо.

— Мисля, че това няма да бъде трудно. Шт!

Всички замръзнаха също като нарисувани.

Чу се някакъв неясен, слаб шум. Той напомняше за удивителното усещане, когато сутрин човек се събужда, но остава да лежи в леглото,

защото по някакъв странен начин е разбрал, че навън вали първият сняг, който се спуска, гъделичка небето и пробужда тишината, но след малко тя заспива отново.

— О, боже — каза най-сетне Фин, — нали е първият ден на пролетта...

Наистина бе така. Най-напред се чу едва доловимият, също като снеговалеж, шум от стъпки по калдъръма, последван от хорова птича песен.

И ето че вън от кръчмата — някъде от тротоара и от улицата — дойдоха звуците на зимата и пролетта. Вратите се разтвориха широко. Мъжете бяха като замаяни от предстоящата среща. Те стегнаха нервите си. Свиха юмруци. Стиснаха зъби в неспокойните си уста и тогава — също като деца, които идват около коледната елха и всичко наоколо е в дрънкулки, играчки, специални подаръци и байрачета — се появи високият и слаб по-възрастен мъж, който изглеждаше млад, следван от по-ниските, слаби и по-млади мъже, в чиито очи имаше нещо старческо. Звукът на валящия сняг изчезна. Звукът на пролетните птици заглъхна.

Странните деца, водени от също така странния овчар, се появиха внезапно, също като корабокрушенци, сякаш понесени от теглещата сила на човешката вълна, макар че по мъжете на бара не трепваше дори косъм.

Децата на един топъл остров гледаха нисичките, високи колкото деца възрастни хора-джуджета от тази студена страна, а възрастните хора им отвърнаха на свой ред с поглед, пълен със съучастие.

Тимълти и останалите мъже на бара дишаха дълбоко и бавно. Отсреща идваше невероятно чистата миризма на деца. В нея се долавяше силен дъх на пролет.

Снел-Оркни и неговите колкото млади, толкова и стари момчета-мъже дишаха бързо, също както бие сърчицето на птичка, хваната в две жестоки ръце. Оттатък идваше прашната, остра и просмукана с мрак миризма на ниските мъже. В нея се долавяше силен дъх на зима.

Навярно всеки би обсъдил избора на миризмата на другите, но...

В този миг двойната странична врата се разтвори широко и в нея цъфна Гарити, който викаше тревожно:

— Боже мой, видях всичко! Знаете ли къде са те *сега* и какво *правят*?

Всички ръце от бара се вдигнаха, за да го смажат.

Стреснатите погледи показаха на новодошлите, че виковете се отнасят за тях.

— Те са още в парка — продължи Гарити така развълнуван, че не виждаше нищо пред себе си. — Отбих се и в хотела, за да предам новините. Сега е ваш ред. Онези приятели...

— Онези приятели — каза Дейвид Снел-Оркни — са тук, в...

— Кръчмата на Хийбър Фин — каза самият Хийбър Фин, загледал във върховете на обувките си.

— Хийбър Фин — кимна с благодарност високият мъж.

— Където — рече Гарити, почувствал се неловко — ей-сега всички ще прием по едно.

Той се втурна към бара.

Шестимата новодошли също се раздвижиха. Те застанаха от двете страни на Гарити и с тази си любезност изведнъж го накараха да се почувства с три инча по-нисък.

— Добър ден — поздрави Снел-Оркни.

— Зависи. Колкото е добър, толкова и не е — каза внимателно Фин, защото изчакваше.

— Изглежда — каза високият мъж, заобиколен от малките мъже-момчета, — че се говори много за нашето идване в Ирландия.

— Това е съвсем меко казано — рече Фин.

— Дайте ми възможност да обясня — каза Снел-Оркни и продължи: — Чували ли сте някога за Снежната кралица и Летния крал?

Няколко челюсти увиснаха.

Някой въздъхна така силно, сякаш го бяха ръгнали в стомаха.

Фин, който само за миг трябваше да прецени откъде може да очаква удар, отпи бавно от питието си, намръщен и прецизен. Той подсмръкна и изпръхтя, след което, все още с огън в устата си, отговори, внимателно, изпускайки горещия си дъх:

— Та... каква е тази кралица и този крал?

— Вижте сега — рече високият блед мъж. — Кралицата живеела в Исландия и не познавала лятото, а кралят бил на Слънчевите острови и никога не бил виждал зима. Хората в страната на краля почти измирили от горещина през лятото, а хората от страната на Снежната кралица почти измирили от мраз през зимата. И ето как хората от двете

страни били спасени от техния ужасен климат. Снежната кралица и Слънчевият крал се срещнали, влюбили се и всяко лято, когато слънцето моряло хората по островите, те отивали в студените земи на север и се спасявали. А всяка зима, когато снегът косял хората на север, те се пренасяли на юг и живеели на слънце. Така двете нации, двата народа изчезнали, а новата раса се прехвърляла от едната на другата земя, за да избяга от лошото време и неподходящите сезони. Край.

Гръмнаха аплодисменти, при това не от момчетата, а от мъжете, подпрени на бара, които бяха очаровани. Фин видя как собствените му ръце пляскаха във въздуха и ги свали. Другите също видяха там ръцете си и ги свалиха.

Тогава Тимълти обобщиха:

— За бога, защо нямате ирландски акцент? Какъв разказвач на приказки щеше да излезе от вас!

— Много ви благодаря, много ви благодаря! — рече Дейвид Снел-Оркни.

— Всичко това ни напомня за вашия случай — каза Фин. — Говоря за кралицата, краля и всичко останало.

— Работата е там — отговори Снел-Оркни, — че от пет години не сме виждали да пада листо. Когато видим облак, едва го познаваме. От десет години не сме пипвали сняг, а и дъжд почти няма. А нашата работа е точно обратната. Трябва ни дъжд, инак загиваме. Така ли е, момчета?

— Да, така е — казаха със сладко чуруликане петимата.

— От шест-седем години обикаляме света подир слънцето. Живяхме в Ямайка и Насау, в Порт-о-Пренс и Калкута, в Мадагаскар, Бали и Таормина, а днес си казахме, че трябва да идем на север, за да почувстваме отново студа. Ние не знаехме какво точно търсим, но го намерихме в парка „Свети Стефан“.

— *Тайнственото* нещо, така ли? — не се стърпя Нолан. — Искам да кажа...

— Вашият приятел, който е тук, ще ви обясни — рече високият човек.

— Кой наш приятел? За Гарити ли става дума?

Всички погледнаха към Гарити.

— Преди, когато влязох — каза той, — бях почнал да ви разказвам. Те стояха в парка и гледаха как се... *променят цветовете на листата.*

— И това ли бе всичко?

— Изглежда, бе достатъчно за момента — отговори Снел-Оркни.

— А листата в парка променят ли цветовете си? — попита Килпатрик.

— Как да ти кажа — рече стъписаният Тимълти, — минаха двайсет години, *откакто* ги гледах.

— Сега — каза Дейвид Снел-Оркни, — в средата на „Свети Стефан“ се намира най-хубавата гледка в цял свят.

— Как хубаво говори! — промърмори Нолан.

— Плащам по едно — каза Дейвид Снел-Оркни.

— Стига до същината на нещата — заяви Макгир.

— Шампанско на всички!

— А така! — рече всеки от присъстващите.

След по-малко от десет минути бяха до един в парка.

— Така че — казваше след години Тимълти — виждали ли сте на някое дърво толкова много листа, колкото имаше по първото дърво веднага след оградата на парка „Свети Стефан“?

— Не! — викаха всички.

— А какво ще кажете за второто дърво? И по него имаше милиарди листа. Колкото повече гледахме, толкова по-добре виждахме, че това бе чудо. А Нолан така проточи шията си, че падна по гръб и двама-трима трябваше да му помогнат; чуваха се общи въздишки на страхопочитание и искрени думи за някакво просветление, защото в началото по дърветата никога не е *имало* от тези дяволски листа, а сега имаше! Или ако е имало, те винаги са били безцветни, а ако са имали цвят, това е било толкова отдавна, че...

— О, по дяволите! — казваха всички. — Мълчете и гледайте!

Точно това правиха през целия следобед и Нолан, и Тимълти, и Килпатрик, и Гарити, и Снел-Оркни, както и неговите приятели. Есента наистина бе дошла и из парка се виждаха милиони ярки знамена.

Отец Лиъри ги намерил на същото място.

И още преди да каже дума, трима от новодошлите летовници го попитали дали ще ги изповяда.

Научаваме, че след това отецът, силно разтревожен и замислен, завел обратно Снел-Оркни и Сие, за да видят цветните стъкла на църквата и апсидата, издигната от прочут архитект; те харесали всичко и го повторили високо толкова пъти, че се наложило той да прекъсне техните „Аве Мария“.

Но върхът на целия този ден дошъл по-късно, в кръчмата, когато едно от младите и също толкова възрастни момчета-мъже попитало какво да бъде. Тоест дали да изпее „Мама Маккрий“ или „Моят приятел“.

Завързал се спор, гласували и след обявяване на резултатите той изпял и двете.

— Има хубав глас — казвали всички, а светлината преливала от очите им. — Хубав, висок и ясен глас.

А Нолан отбелязал:

— За син не го бива много, но за поотраснала дъщеря става!

— Вярно е! — казали всички.

Изведнъж дошло време да си тръгват.

— Мили боже! — рекъл Фин, — та вие току-що пристигнахте.

— Нали намерихме това, за което дойдохме — обявил високият, мрачен и щастлив стар младеж. — Връщаме се в парника с цветята, иначе те повяхват през нощта. Ние никога не оставаме. Винаги летим, прескачаме и бягаме. Винаги сме в движение.

Летището било в мъгла, така че не оставало нищо друго, освен птиците да натоварят сами себе си на борда на „Дън Лоугхер“, който отивал в Англия; вечерта обитателите на кръчмата на Фин слезли на пристанището и гледали тяхното отплаване. Шестимата били на горната палуба и махали с тъничките си ръчици надолу, където стоели Тимълти, Нолан, Гарити и останалите и махали с дебелите си ръце нагоре. А когато сирената изсвирила и корабът оттласнал, водачът на птиците кимнал веднъж, вдигнал дясната си ръка във въздуха и всички запели:

*Веднъж, рогато в Дъблин бях
и скитах в нощната тъма,
девойка чудна аз видях*

как реши се на свещ сама.

— Боже мой! — казал Тимълти. — Чувате ли?

— Всеки от тях е сопрано! — извикал Нолан.

— При това не ирландско сопрано, а истинско, съвсем истинско сопрано — казал Кели. — По дяволите, защо си мълчаха досега? Ако знаехме, щяхме да прекараме един хубав час преди тръгването на кораба!

Тимълти кимнал и добавил, заслушан в песента над вълните:

— Колко странно! Мъчно ми е, че си отиват. Помислете само! Вече сто и повече години хората казват, че сме нямали нищо. А те се върнаха, макар и за малко.

— *Какво* нямаме? — попитал Гарити. — *И кой* се е върнал?

— Как така „кой“? Феите, разбира се. Феите, които някога са живеели в Ирландия, но вече ги няма; днес те дойдоха и смениха времето, но сега си отиват, а някога са били винаги тук.

— Я да млъквате! — викнал им Килпатрик. — Слушайте!

И те слушали — деветимата мъже на края на пристана, докато корабът се отдалечавал, гласовете пеели и мъглата се спускала; дълго не помръдвали, а накрая корабът се скрил в далечината и гласовете изчезнали в мъглата като миризма на пъпешово дърво.

Когато стигнали обратно до Фин, започнал да вали дъжд.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.